Zakon ..... iz 2024.

o izmjeni određenih međusobno povezanih zakona u području učinkovitijeg spašavanja hrane

…

2. o izmjeni Zakona XLVI. iz 2008. o prehrambenom lancu i njegovu službenom nadzoru

Članak 2.

Članku 15. Zakona XLVI. iz 2008. o prehrambenom lancu i njegovu nadzoru (dalje u tekstu: Zakon XLVI. iz 2008.) dodaju se sljedeći stavci od 2.c do 2.f:

„(2.c) Hrana, kako je utvrđeno u ministarskoj odluci, s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati ne smije se stavljati na tržište kao hrana tijekom razdoblja od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti, osim kako je predviđeno u stavcima 2.d i 2.e.

(2.d) Hrana, kako je utvrđeno u ministarskoj odluci, s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati može se besplatno staviti na raspolaganje na tržištu tijekom razdoblja od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz točke (a) poglavlja V. Priloga II. Uredbi (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća.

(2.e) Kad je riječ o slučajevima od interesa za sigurnost hrane, opskrbu hranom i zaštitu potrošača, Vlada može donijeti odluku kojom utvrđuje pravila za stavljanje na tržište prehrambenih proizvoda s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati, koji se utvrđuju ministarskom odlukom. Navedenim pravilima uredit će se njihovo stavljanje na tržište kao hrane u roku od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti.

(2.f) Kako bi se proizvod besplatno stavio na raspolaganje na tržištu kako je definirano u stavku 2.d, osoba koja stavlja proizvod na tržište mora imati identifikacijsku oznaku u sustavu FELIR.”

Članak 3.

(1) U Zakonu XLVI. iz 2008. stavci 1. i 2. članka 38./H zamjenjuju se sljedećim tekstom:

„(1) U svrhu sprečavanja rasipanja hrane i poboljšanja distribucije hrane potrebitim osobama, trgovci koji obavljaju veleprodajnu djelatnost u smislu Zakona o trgovini te trgovci hranom na malo koji prodaju robu široke potrošnje u smislu Zakona o trgovini i koji su u prethodnoj kalendarskoj godini ostvarili neto promet veći od 100 milijardi HUF od djelatnosti navedenih u članku 47./B stavku 2. Zakona o hrani (ne uključujući trošarina i poreze na proizvode javnog zdravstva) (dalje u tekstu: ponuditelj), u pogledu hrane (kako je utvrđeno ministarskom odlukom) koju posjeduju u komercijalne svrhe moraju postupati kako slijedi:
(a) u slučaju hrane koja se stavlja na tržište s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati, najmanje 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti
(b) u slučaju hrane koja nije obuhvaćena točkom (a), imaju pravo
ponuditi hranu posredničkom tijelu koje obavlja djelatnost spašavanja hrane u skladu sa sporazumom s ÉMK-om, koje mora biti upisano u bazu podataka o spašavanju hrane. Takva ponuda hrane trebala bi se obavljati putem IT sustava kojim upravlja Neprofitno društvo s

ograničenom odgovornošću Centar za spašavanje hrane („Élelmiszermentő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság”) (dalje u tekstu: ÉMK).

(2) Ponuditelj pokreće svoju registraciju u bazi podataka o spašavanju hrane u skladu sa stavkom 4. točkom (b) dostavljanjem informacija iz stavka 5. točke (b), dok posredničko tijelo koje obavlja djelatnost spašavanja hrane na temelju sporazuma s ÉMK-om to čini na način da dostavlja informacije iz stavka 5. točke (b). ÉMK izdaje elektroničku potvrdu o registraciji i dostavlja je ponuditelju i posredničkom tijelu.”

(2) U Zakonu XLVI. iz 2008., članak 38./H stavak 2.a zamjenjuje se sljedećom odredbom te se članku 38./H dodaje sljedeći stavak 2.b:

„(2.a) Posredničko tijelo može isporučiti primljenu hranu samo potrebitim osobama, i to bez naknade.

(2.b) Ponuditelj smije staviti na tržište hranu koju je ponudio putem baze podataka o spašavanju hrane te koju nije registrirao do roka utvrđenog u Odluci Vlade, u skladu s člankom 15. stavcima 2.a i 2.d.”

(2) U Zakonu XLVI. iz 2008. točke od (b) do (d) članka 38./H stavka 4. zamjenjuju se kako slijedi:

(U okviru obavljanja zadaće tijela javne vlasti u vezi sa spašavanjem hrane, ÉMK će)

„*(b)* upravljati informacijskim sustavom i elektroničkim registrom u okviru IT sustava (dalje u tekstu: baza podataka o spašavanju hrane), u kojoj će bilježiti podatke o sljedećem:
(ba) ponuditelju;
(bb) posredničkom tijelu;
(bbc) ponuđenoj i evidentiranoj hrani; i
(bd) korisniku,
u skladu sa stavkom 5.,

(c) nadzirati usklađenost s obvezom dostavljanja podataka u bazu podataka o spašavanju hrane,

(d) vršiti nadzor nad planovima za smanjenje rasipanja hrane ponuditeljâ te predlagati izmjene tih planova;”

(3) U Zakonu XLVI. iz 2008. članak 38./H stavak 4. točka (f) zamjenjuje se sljedećim tekstom:

(U okviru obavljanja zadaće tijela javne vlasti u vezi sa spašavanjem hrane, ÉMK će)

„*(f)* utvrđivati detaljna pravila za ponudu hrane koju vrše ponuditelji;”

(4) U Zakonu XLVI. iz 2008. članku 38./H stavku 4. dodaje se sljedeća točka (i):

(U okviru obavljanja zadaće tijela javne vlasti u vezi sa spašavanjem hrane, ÉMK će)

„*(i)* surađivati s tijelima za nadzor prehrambenog lanca i državnim poreznim i carinskim tijelima te će imati ovlasti za pokretanje službenih postupaka.”

(5) U Zakonu XLVI. iz 2008. članak 38./H stavak 5. zamjenjuje se sljedećom odredbom te se članku 38./H dodaju sljedeći stavci od 6. do 8.:

„(5) Baza podataka o spašavanju hrane sadržava sljedeće:
(a) sljedeće podatke o ponuditelju:
(aa) naziv;
(ab) mjesto poslovanja;
(ac) registracijski broj poduzeća;
(ad) porezni broj;
(ae) adresu svake lokacije/prostora;
(af) identifikacijsku oznaku u sustavu FELIR;
(b) sljedeće podatke o posredničkom tijelu:
(ba) naziv;
(bb) mjesto poslovanja;
(bbc) registracijski broj organizacije;
(bd) porezni broj;
(c) sljedeće podatke o ponuđenoj i evidentiranoj hrani:
(ca) crtični kod;
(cb) naziv ili oznaku;
(cc) jedinično pakiranje;
(cd) jediničnu masu;
(ce) jediničnu veličinu;
(cf) posebne uvjete u pogledu prijevoza i skladištenja;
(cg) kategoriju proizvoda;
(ch) broj komada/artikala;
(ci) datum isteka minimalnog roka valjanosti;
(cj) datum „upotrijebiti do”;
(cf) šifru LOT;
(cl) ukupni raspon veličine;
(cm) knjigovodstvenu vrijednost;
(d) sljedeće podatke koje se odnose na provedbu logističkih zadaća:
(da) podatke o pristupačnosti zemljopisne lokacije iz točke (a) podtočke (ae);
(db) mjesto isporuke ponuđene hrane;
(dc) datum isporuke ponuđene hrane;
(dd) telefonski broj osobe za kontakt odgovorne za izdavanje ponuđene hrane;
(e) sljedeće podatke o korisniku:
(ea) ime;
(eb) dob;
(ek) adresu;
(ed) adresu e-pošte;
(ee) broj telefona.

(6) Posredničko tijelo u bazu podataka o spašavanju hrane može unijeti sporazum sklopljen s ponuditeljem u vezi s ponudom hrane.

(7) U slučaju promjene podataka dostavljenih tijekom postupka registracije, ponuditelj i posredničko tijelo dužni su ažurirati bazu podataka za spašavanje hrane u roku od osam dana od promjene.

(8) U vezi s provedbom svojih zadaća utvrđenih zakonodavstvom i s ciljem praćenja sigurnosti hrane i distribucije hrane za korisnika te u svrhu pružanja informacija o distribuciji hrane, ÉMK ima pravo obrađivati podatke iz stavka 5. točke (e) od trenutka registracije u bazi

podataka za spašavanje hrane do povlačenja privole korisnika, ali ne dulje od tri godine, nakon čega se podaci brišu iz registra.”

Članak 4.

(1) U Zakonu XLVI. iz 2008. članak 38./I stavak 1. zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„(1) Ponuditelj je dužan
(a) uspostaviti plan smanjenja rasipanja hrane i poslati ga ÉMK-u;
(b) obavljati svoje djelatnosti spašavanja hrane u skladu s planom za smanjenje rasipanja hrane i
(c) imenovati službenika za spašavanje hrane koji će koordinirati djelatnosti u području spašavanja hrane.”

(2) U Zakonu XLVI. iz 2008. članak 38./I stavak 2. točka (a) zamjenjuje se sljedećim tekstom:

(Plan za smanjenje rasipanja hrane mora sadržavati)

„*(a)* količinu otpada od hrane koji je proizveo trgovac koji obavlja djelatnosti veleprodaje, kao i trgovac hranom na malo;”

Članak 5.

U Zakon XLVI. iz 2008. umeće se sljedeći članak 38./J:

„Članak 38./J (1) Svaka isporuka hrane putem ÉMK-ove baze podataka o spašavanju hrane organizaciji upisanoj u ÉMK-ovu bazu podataka o spašavanju hrane, koja mora biti besplatna, smatra se donacijom u svrhu poreza na dodanu vrijednost, pod uvjetom da donator posjeduje potvrdu koju je izdao ÉMK ili, u slučaju sporazuma koji su sklopili ÉMK i primatelj u tu svrhu, da donator posjeduje potvrdu koju je izdao primatelj na temelju informacija koje je dostavio ÉMK; ta potvrda mora sadržavati naziv ÉMK-a, donatora i primatelja, njihovo mjesto poslovanja, porezni broj te činjenicu i datum isporuke hrane u kontekstu spašavanja hrane.

(2) Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38./H stavka 1. točke (a), isporuka prehrambenih proizvoda smatra se doniranjem za potrebe poreza na dodanu vrijednost, isključivo u smislu stavka 1.”

Članak 6.

U Zakonu XLVI. iz 2008. članku 62. stavku 1. dodaje se sljedeća točka *(h)*:

(Inspektorat za hranu izriče novčanu kaznu)

„*(h)* — osim kako je predviđeno u članku 15. stavku 2.d, ako se hrana s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati stavlja na tržište u razdoblju od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti”
.

Članak 7.

U Zakonu XLVI. iz 2008. članku 63./B dodaje se sljedeći stavak 1.a:

„1.a ÉMK prvi put upozorava ponuditelja ako su podaci dostavljeni u bazu podataka o spašavanju hrane dostavljeni prekasno, ako su netočni ili ako uopće nisu dostavljeni. Ako ponuditelj opetovano propusti dostaviti podatke, ÉMK pokreće izricanje novčane kazne za spašavanje hrane pri nadzornom tijelu za prehrambeni lanac."

Članak 8.

(1) U Zakonu XLVI. iz 2008. članak 76. stavak 1. točka (o) zamjenjuje se sljedećim tekstom:

(Vlada je ovlaštena)

„*(o)* donijeti odluku kojom utvrđuje detaljna pravila o spašavanju hrane, uz iznimku definicije hrane koju treba ponuditi i koja se smije ponuditi putem baze podataka o spašavanju hrane,"

(2) U Zakonu XLVI. iz 2008. članku 76. stavku 1. dodaje se sljedeća točka (p):

(Vlada je ovlaštena)

„*(p)* donijeti odluku kojom utvrđuje pravila o tome kako se hrana, kako je utvrđeno u ministarskoj uredbi, s minimalnim rokom valjanosti duljim od 48 sati smije stavljati na tržište kao hrana tijekom razdoblja od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti."

(3) U Zakonu XLVI. iz 2008. članku 76. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„(3) Ministar je ovlašten u dogovoru s ministrom nadležnim za trgovinu donijeti odluku kojom se uređuje sljedeće:
(a) kategorije proizvoda i dodatni kriteriji za odabir iz određenih kategorija proizvoda s obzirom na hranu koje odgovaraju tim kategorijama i
(aa) koje se ne smiju stavljati na tržište kao hrana tijekom razdoblja od 48 sati prije datuma isteka minimalnog roka valjanosti;
(ab) koje treba ponuditi i koje se mogu ponuditi putem baze podataka o spašavanju hrane, i
(b) način objavljivanja ažuriranih smjernica (koje je izradio ÉMK) o prehrambenim proizvodima koji će se nuditi putem baze podataka za spašavanje hrane."

Članak 9.

U Zakonu XLVI. iz 2008. pod naslovom *„Prijelazne odredbe"* umeću se sljedeći članci 76./D i 76./F:

„Članak 76./D (1) Ponuditelj i posredničko tijelo dužni su u roku od 15 dana od stupanja na snagu Zakona ... iz 2024. o izmjeni određenih međusobno povezanih zakona u području učinkovitijeg spašavanja hrane podnijeti zahtjev za upis u bazu podataka o spašavanju hrane.

(2) Posredničko tijelo može u bazu podataka o spašavanju hrane unijeti sporazum koji se odnosi na ponudu hrane, a koji je sklopljen prije stupanje na snagu Zakona ... iz 2024. o izmjeni određenih međusobno povezanih zakona u području učinkovitijeg spašavanja hrane.

Članak 76./E Ponuditelj mora prvi put ispuniti svoju obvezu iz članka 38./H stavka 1. točke (a) do 1. studenoga 2024.

Članak 76./F Trgovci koji obavljaju djelatnosti veleprodaje koji su dužni uspostaviti plan za smanjenje rasipanja hrane moraju prvi put izraditi i dostaviti taj dokument do 31. svibnja 2025.”

Članak 10.

Zakonu XLVI. iz 2008. dodaje se sljedeći članak 84.:

„Članak 84. Nacrt članka 15. stavaka od 2.c do 2.e priopćen je unaprijed, kako je utvrđeno u člancima od 5. do 7. Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva.”

Članak 11.

Prilog Zakonu XLVI. iz 2008. mijenja se u skladu s Prilogom 1. ovom Zakonu.

Članak 12.

U Zakonu XLVI. iz 2008., u članku 62. stavku 2., riječi „u slučaju iz stavka 1. točaka od *(a) do (d)*” zamjenjuju se riječima „u slučaju iz stavka 1. točaka od *(a) do (d)* i točke *(h)*”.

Članak 13.

U Zakonu XLVI. iz 2008. sljedeće se stavlja izvan snage:
(a) članak 38./I stavak 2. točka (c) i
(b) u članku 38./I. stavku 2. točki (d), riječi „za ÉMK ili”.

3. Završne odredbe

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu trideset prvog dana od dana objave.

Članak 15.

Ispunjen je zahtjev za prethodno priopćenje nacrta naslova 2. ovog Zakona, kako je utvrđeno člancima od 5. do 7. Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva.

Prilog 1. Zakonu ... iz 2024.

1. Prilogu Zakonu XLVI. iz 2008. dodaje se sljedeća točka 15.b:

(Za potrebe ovog Zakona)

„(15.b) *evidentiranje hrane:* označivanje hrane koju se posredničko tijelo obvezuje distribuirati u bazi podataka o spašavanju hrane;”